

To: (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl
Cc: (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl; (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl; (10)(2e)
 (10)(2e) | (10)(2e) @rivm.nl
From: (10)(2e)
Sent: Fri 10/2/2020 2:49:52 PM
Subject: RE: Ventilatie normen binnensporten in relatie tot aerosolen
Received: Fri 10/2/2020 2:49:58 PM

Ha (10)(2e)

Dank voor je heldere en goed onderbouwde antwoord.

Hiermee zal ik voor onze Minister een spreeklijn opstellen mocht zij gevraagd worden naar haar mening over dit onderzoek.

Deze spreeklijn zal ik zodra ik die gemaakt heb met jou delen.

Groeten,

(10)(2e)

(10)(2e)
 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Sport |
 Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 * 06 (10)(2e) | * sec. 070 (10)(2e)
 (10)(2e) @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Verzonden: vrijdag 2 oktober 2020 16:39
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
CC: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e)
 <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: RE: Ventilatie normen binnensporten in relatie tot aerosolen

Beste (10)(2e)

Excuus voor de late reactie. Inmiddels heb ik je vraag intern besproken.

Het RIVM ziet geen aanleiding om het advies te herzien naar aanleiding van dit onderzoek. Ook eerdere onderzoeken hebben aangetoond dat tijdens sporten veel aerosolen geproduceerd kunnen worden en verder dan 1,5 meter kunnen komen. Het onderzoek van TU/e toont echter niet aan of de aanwezige aerosolen in deze setting leidt tot COVID-19 en of de aanbevolen aanvullende maatregel (gebruik van een luchtreiniger) de kans op COVID-19 aantoonbaar vermindert in deze of een andere (sport) setting.

Verder heeft de ECDC recent aangegeven dat bewijs voor effectiviteit luchtreinigers / -desinfectie in de publieke setting ontbreekt ([Environmental level; 8. Ventilation](#)): "There is no evidence on the effectiveness of methods for decontamination of air (e.g. UV light irradiation) for use in community settings".

Voor het bepalen van de meerwaarde is het van belang om te kijken naar de huidige adviezen die het RIVM geeft. Wat betreft luchtverversing adviseert het RIVM niet alleen om minimaal te voldoen aan de huidige regelgeving, maar ook om geldende landelijke richtlijnen te volgen. In de bijlage 'COVID-19 en Ventilatie' wordt expliciet de richtlijn van NOC-NSF genoemd. Zoals te lezen in het concept-artikel van TU/e hanteert deze richtlijn veel hogere waarden voor luchtverversing dan het Bouwbesluit.

Ook wordt in de 'COVID-19 en Ventilatie' bijlage geadviseerd 24 uur te ventileren en regelmatig 10-15 minuten te luchten tijdens pauzes of na een bijeenkomst, bijvoorbeeld na een groepsles.

Daarnaast zijn er nog andere geldende (basis)maatregelen die, bij goede naleving, een eventuele aerogene transmissie kunnen beperken in een fitnesscentrum of op een andere sportlocatie:

- Blijf thuis bij luchtwegklachten (zoals niezen en hoesten)
- Nies en hoest in een zakdoek of elleboog

- Vermijd drukte

Voor sportlocaties worden in het '[Generieke kader](#)' nog andere aanvullende maatregelen vermeld die ook kunnen bijdragen aan het beperken van aerogene transmissie zoals:

- Gezondheidscheck vooraf is vereist
- Halveer het normale maximale aantal deelnemers van een training/les, of halveer het aantal teams dat tegelijk aanwezig is.
- Trainen op maximaal matig intensief inspanningsniveau is een optie

Het RIVM raadt het gebruik van luchtreinigers niet af maar ziet gezien de huidige adviezen en inzichten geen aanleiding om aanvullend het gebruik van luchtreinigers op sportlocaties te adviseren.

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)

(10)(2e)

Postbus 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands

+31 (0)30 (10)(2e) | +31 (0)30 (10)(2e) | +31 (0)6 (10)(2e)

(10)(2e) | [@rivm.nl](mailto:info@rivm.nl) | info@rivm.nl | www.lchv.nl

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

Dubbel

(10)(2e)

(10)(2e)

Dubbel